

Les 2.4

Win-win-oplossingen

Doel Blok 2

Leerlingen leren hoe ze zelf (zonder hulp van de leerkracht) conflicten constructief kunnen oplossen.

Leskern

De leerlingen leren hoe je een conflict zo kunt oplossen dat beide partijen tevreden zijn.

Woorden

de win-win-oplossing, de win-verlies-oplossing, tevreden, de verlies-verlies-oplossing

Materialen

- Illustratie De win-win-oplossing
- Illustratie De win-verlies-oplossing
- Illustratie De verlies-verlies-oplossing
- Werkblad Het tv-gevecht

Vorbereiding

- Bereid een rollenspel voor met een leerling voor het onderdeel Het tv-gevecht, of vraag twee leerlingen het voor te bereiden.

Agenda

- ▶ Binnenkomer
- ▶ Wat gaan we doen en leren?
- ▶ Het tv-gevecht
- ▶ Wat hebben we gedaan en geleerd?
- ▶ Afsluiter

▶ Binnenkomer

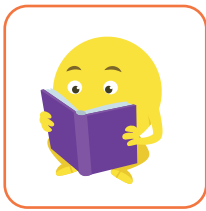
Doe een binnenkomer, bijvoorbeeld onderstaande.

Sta op als ... (variant)

Laat de kinderen opstaan als ze in een van de volgende categorieën vallen (daarna weer gaan zitten). Sta op als je:

- van appelsap houdt.
- van trefbal houdt.
- van spannende boeken houdt.
- ooit een wedstrijd hebt gewonnen.
- graag naar tekenfilms op tv kijkt.
- later juf of meester wilt worden.

Laat de leerlingen eigen aanvullingen bedenken.

▶ Wat gaan we doen en leren?

Vraag aan de leerlingen met welk blok we bezig zijn, en waar de vorige lessen over gingen. Vertel nog een voorbeeld van een conflict uit uw eigen ervaring of uit de groep of school, om iedereen zich bewust te laten worden van het onderwerp. *Vandaag leren we hoe je conflicten zo kunt oplossen dat je allebei tevreden bent. Dat noemen we een win-win-oplossing.* Neem de agenda door en vraag of iedereen akkoord is.

▶ Het tv-gevecht

Speel onderstaand rollenspel met een van de leerlingen, of laat twee leerlingen het rollenspel spelen (zorg ervoor dat het is voorbereid; gebruik hierbij het werkblad Het tv-gevecht).

Het is na schooltijd.

Leerling A is de oudere broer of zus die tv aan het kijken is.

Leerling B is het jongere broertje of zusje.

A kijkt tv, B komt binnen en pakt de afstandsbediening en zet iets anders op.

A: *Hé, ik was aan het kijken!!!*

B: *Ik wil Buurman en Buurman kijken. (of iets anders)*

A: *Jammer dan, ik zat hier eerst. (zet het andere filmpje weer op)*

B: *Jij kijkt altijd al naar jouw programma's. Ik wil Buurman en Buurman zien. (pakt de afstandsbediening en zet de andere zender weer op)*

A: *Mam!*

B: *Mama is niet thuis, en ik heb niks anders te doen; er is niemand om mee te spelen.*

A: (zet zijn zender weer op) *Kom dan met mij kijken, dit is ook leuk.*

B: *Nee! Jij moet voor me zorgen als mam er niet is. Dus laat mij naar Buurman en Buurman kijken, anders vertel ik het aan mama.*

A: *Jij bent zo'n baby, jij wilt altijd je zin.*

B: *Jij denkt dat je kunt doen wat je wilt, omdat je ouder en sterker bent. (pakt de afstandsbediening weer)*

Stop het spel. Zeg dat de leerlingen in tweetallen oplossingen gaan bedenken met *Tweepraat* (om en om kort iets noemen). Vorm tweetallen en bij oneven aantallen een drietal. Vertel de leerlingen dat de *Tweepraat* gaat over de vraag: welke oplossingen kunnen we voor het conflict van A en B bedenken? Geef kort denktijd en zeg dat de jongste van het tweetal mag beginnen. Laat de leerlingen een minuut brainstormen. Observeer of de tweetallen goed van beurt wisselen.

Vraag de leerlingen die in een bepaalde maand jarig zijn met hun maatje voor de groep een oplossing uit te spelen. Laat een paar tweetallen hun oplossing uitspelen. Vraag na een paar rollenspellen welke ze de beste vinden. Waarom is die de beste? (Waarschijnlijk omdat A en B allebei tevreden zijn.) Benoem dit als een win-win-oplossing: een oplossing waarover ze allebei tevreden zijn.

Bespreek of er meer win-win-oplossingen zijn. Bespreek elke oplossing die de leerlingen aandragen in termen van: waren ze allebei tevreden over de oplossing? Laat de leerlingen nog een win-win-oplossing uitspelen.

*Wie weet een voorbeeld van een **win-verlies-oplossing**? En van een **verlies-verlies-oplossing**? Had een van jullie ooit zo'n soort probleem, en hoe is dat opgelost? Bespreek als dat nodig is de betekenis van het woord tevreden: je bent **tevreden** als het gaat zoals je wilt.*

► Wat hebben we gedaan en geleerd?

Bespreek met de leerlingen wat in deze les is gedaan. *Wat is het belangrijkste wat jij hebt geleerd?*

Vat samen. Als een conflict zo opgelost wordt dat iedereen tevreden is, dan noemen we dat een win-win-oplossing. Soms is maar een van de twee tevreden. Dat noemen we een win-verlies-oplossing: de een wint, de ander verliest. Soms is niemand tevreden. Dat noemen we een verlies-verlies-oplossing: ze verliezen allebei.

We doen ons best om een win-win-oplossing te vinden als we een conflict hebben.

► Afsluiter

Doe een afsluiter, bijvoorbeeld onderstaande.

Duimworstelen

Vorm tweetallen en laat de leerlingen tegenover elkaar staan. De leerlingen doen hun ogen dicht en de handen op hun rug. Ik tel straks af van drie naar nul en dan proberen jullie elkaar een hand te geven. Laat de leerlingen het een paar keer proberen.

► Vervolgactiviteiten

► Hoe lossen we het op?

Ga bij conflictsituaties die zich voordoen in op de verschillende oplossingen, zodat de leerlingen de verschillende oplossingen leren herkennen. Laat ze steeds bedenken hoe ze in de betreffende situatie tot een win-win-oplossing kunnen komen.

► Verschillende oplossingen

Hang de illustraties van de win-win-oplossing, de win-verlies-oplossing en de verlies-verlies-oplossing op in verschillende hoeken van de klas. Bespreek regelmatig een conflict met daarbij de oplossing. Laat de leerlingen de oplossing aanwijzen.

Woordmuur

de win-win-oplossing

een oplossing waarover je allebei tevreden bent

de win-verlies-oplossing

een oplossing waarover de een tevreden is en de ander niet

de verlies-verlies-oplossing

een oplossing waarover niemand tevreden is

tevreden

je bent tevreden als het gaat zoals je wilt